

7 Virksomheds- og ledelsesrådgivning

A. Projektperiode

Projektstart: Januar 2008

Projektafslutning: December 2008.

B. Sammendrag af formål, indhold og konklusioner

Det overordnede formål med projektet er at yde målrettet rådgivning til vækstlandmænd og landmænd med ledelsesudfordringer.

Formålet med delprojektet vedr. vækstlandmænd er at afdække fremtidens behov for rådgivningsydelser til vækstlandmænd, så nytteværdien af nyudviklede koncepter for rådgivningsydelser kan øges for landmanden.

Resultaterne fra denne undersøgelse med forskellige førende typer af vækstlandbrug viser et udtalt behov for en række rådgivnings- og servicekoncepter, som: 1) Rekruttering og personaleledelse 2) Risikoleidelse og styring 3) Udlandsetablering 4) Forretningsudvikling 5) Generationskifte 6) Selskabsrådgivning 7) Forpligtende proces rådgivning 8) Udvidet farmsekretær ordning 9) Lokal bistand ift. behandling af miljøansøgninger samt national bistand til markedsføring af landbruget (PR).

De økologiske bedrifter havde lignende behov, men også en række unikke behov for rådgivningskoncepter, såsom ønske om at pulje specialiserede økologikompetencer, en stærkere lokal positionering af økologikonsulenter, større behov for økologisk nicherådgivning, behov for udvekslingsbesøg samt et ønske om en større politisk opbakning til økologernes sag i landbruget.

Formålet med delprojektet vedr. de stigende ledelsesudfordringer er at sikre, at ledelsesrådgivning er til rådighed i hele landet, og at koordinere og videreudvikle den eksisterende ledelsesrådgivning. Resultaterne i relation hertil er primært skabt i samarbejde med DLBR Ledelsesrådgivning og LEILA. Endelig er det delprojektets formål at hjælpe vækstlandmanden med at få et hurtigt og sikkert overblik over de samlede aktiviteter i virksomheden/koncernen, og derfor har projektet understøttet Gårdrådskonferencen samt arbejdet med selskabs- og koncernregnskaber.

C. Projektets faglige forløb

C.1 Projektforløbet

Projektets faglige forløb fokuserede på at indhente validerede tilbagemeldinger på vækstlandmændenes rådgivningsbehov, således at fokus i udviklingsarbejdet kan rettes mod problemområderne.

Afdækningen af vækstlandmændenes behov skete vha. af en struktureret spørgeguide med åbne spørgsmål. Der blev foretaget 23 interviews med vækstlandmand spredt geografisk over landet. Vækstlandbrugene blev udvalgt, så der blev sikret spredning i behov, typer af dyrehold eller planteproduktion, økologi og hvorvidt de bruger Dansk Landbrugsrådgivnings rådgivning og ydelser eller ej.

Den valgte metode til behovsafdækningen er lead-user-metoden, som er en kvalitativ interview teknik, der anvendes i forhold til respondenter, der vurderes til at være førende eller forgangs-

mænd på et eller flere felter i forhold til deres landbrug. Ideen er at følge de vækstlandmænd, som tidligt har fået nye udfordringer. Hvis det er muligt at følge de mest krævende landmænd, er tesen, at man også kan tilfredsstille de landmænd, som er mindre udfordrende i forhold til rådgivning eller service.

Emnerne blev screenet for at sikre en vis variation over forskellige typer af vækstlandbrug, og de blev herefter kategoriseret i typerne 1) Storproduktion (Bulk), 2) Multibrug og 3) Nicheproduktion (Værditilvækster). Derudover blev emnerne screenet for at sikre et tilstrækkeligt antal interview med økologiske landmænd i målgruppen.

I samarbejde med LEILA og DLBR Ledelsesrådgivning har projektet understøttet udviklingen og udbud af en landsdækkende HR-kongres samt landsdækkende lederkurser og temadage. For at understøtte arbejdet med den mere overordnede virksomhedsledelse har projektet understøttet den landsdækkende Gårdrådskonference, der primært henvender sig med inspiration til de landmænd og gårdrødder, som allerede har eller indgår i et gårdråd. Endelig har projektet understøttet Landscentrets interne arbejde med selskabs- og koncernregnskaber, herunder udarbejdelse af tjeklister mm.

C.2 Udbytte af projektet

Resultaterne fra lead-user undersøgelsen viser et udtalt behov for ni tværgående rådgivnings- og servicekoncepter, som er nødvendige for at understøtte vækstlandbrugs fremtidige udfordringer. Derudover blev der identificeret fem overordnede koncepter, som er unikke behov blandt de økologiske producenter. Derved må projektets målsætning være indfriet, da det forventede antal koncepter var 10. Resultatet kan læses i [rapporten](#). Undersøgelsen vil bidrage med nytteværdi for den enkelte landmand i takt med at rådgivningen arbejder videre med de afdækkede behov.

De forskellige landsdækkende aktiviteter inden for ledelsesrådgivning har sat fokus på ledelsesudfordringen på den enkelte landbrugsbedrift, og for de deltagende landmænd bidraget med væsentlig nytteværdi, se bl.a. [evaluering](#) og [presseomtale](#) af lederkurset for ejere. Evalueringerne tages selvfølgelig til efterretning, men ellers forventes både lederkurset til ejere og driftsledere at blive udbudt i kursussæsonen '09/'10 efter samme koncept.

Gårdrådskonferencen '08 fokuserede på den overordnede ledelse af landbrugsbedriften specielt med fokus på strategisk udvikling. De deltagende landmænd og konsulenter fik på konferencen både inspiration og konkrete værktøjer til deres arbejde med gårdråd på bedriftsniveau, se bl.a. [evalueringen](#) og [presseomtalen](#).

D. Offentliggørelse vedr. projektet

Alt materiale fra projektet er offentliggjort på Landscentrets hjemmeside. Direkte link er: <http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=po001000010002900>.

Workshops, foredrag, seminarer og præsentationer:
Koldkærgaard, 26.8.2008
Landscentret: 7.10.08 (2), 27.10.08, 28.01.09, 16.02.09
LandboNord: 7.10.08.

E. Projektansvarlig

Karsten Bove, tlf. 8740 5039, e-mail krb@landscentret.dk

Stine Hjørnø Jørgensen, tlf. 8740 5176, e-mail shj@landscentret.dk